

Pénz a világgazdaságban

- Pénznek nevezünk minden fizetőeszközt, amit általánosan elfogadnak különböző termékekért és szolgáltatásokért cserébe.
- A pénznek 3 fő funkciója (szerepe) van:
 - **kereskedelmi közvetítő** eszköz (csereeszköz, forgalmi eszköz),
 - **értékmérő** eszköz,
 - **kincsképző** eszköz.

- Pénz fajtái:

- **árupénz**

- (pl. régen: só, arany, ezüst, bor, búza, szarvasmarha, dohány...),

- **készpénz**

- (fémpénz = érme, papírpénz = bankjegy),

- **bankszámlapénz**

- (napjainkban az elektronikus kereskedelem révén egyre elterjedtebb).

- Minden pénzfajtánál fontos szempont az **értékállóság**.
- Sajnos a pénz értéke állandóan változik:
pl. ha nőnek az árak, akkor csökken a pénz értéke (ugyanannyi pénzért kevesebbet kapunk, mint korábban).
- Az általános és tartós árnövekedést **infláció**nak nevezzük.

- Egy ország törvényes fizetési eszköze a **valuta**.

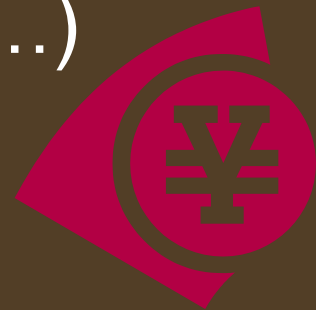

- A nemzetközi pénzforgalomban / nemzetközi elszámolásra használt fizetőeszközök gyűjtőneve a **deviza**

(valuta, csekk, hitellel, bankszámlapénz...)

- Ha egy valuta szabadon átváltható (más országok pénznemére), akkor **konvertibilis** valutának nevezik.

- A különböző országok pénznemeinek egymáshoz viszonyított értékét az úgynevezett **valutaárfolyam** mutatja.
 - A **vételi** árfolyam azt mutatja, hogy a pénzváltó mennyiért veszi meg tőlünk a valutát.
 - Az **eladási** árfolyam azt mutatja, hogy a pénzváltó mennyiért adja el nekünk a valutát.
 - Mindig az eladási árfolyam a magasabb!

- A pénz mellett napjainkban egyre fontosabbak az értékpapírok is.

- **Értékpapírok:**

olyan speciális okiratok, melyek birtokosai pénzbeli követeléssel léphetnek fel az értékpapír kibocsátójával szemben.

- Értékpapírok fajtái:

állampapírok, kötvények, részvények.

- **Bank** = pénzintézet.
- A bankok legfontosabb **feladatai:**
 - számlavezetés (pénz „megőrzése”),
 - hitelnyújtás (hitel = pénzügyi kölcsön*),
 - értékpapírok forgalmazása,
 - pénzügyi tanácsadás,
 - valuta adás-vétel.

*A hitelt mindig kamattal kell visszafizetni!

- A világ legjelentősebb bankjai a legfejlettebb országok nagyvárosaiban működnek (pl. New York, Tokió, London, Zürich, Frankfurt, Amszterdam, Párizs...).
- Értékpapírokat nem csak a bankok forgalmazznak! → Nagy részük az értéktőzsdén cserél gazdát.